

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. De Fiducia eiusq[ue] excellentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

d Iere. 9. 23.

c Deut. 8. 17

Fiducia in
Deum ser-
uat.f. t. Mach. 2.
6.
Confidentes
sibi pereunt.
g. 1. Mach. 5.
7.
h. Isa. 10. 13.
h Cap. 36. 6.i Iere. 10. 17.
Cum peri-
culis crescat
robur.
k Lib. de Io-
seph cap. 5.
l Pjml. 9. 10.

brachio meo extento: & dedi eam ei, qui placuit in oculis meis. d Nec potest gloriaris sapiens in sapientia sua, nec fortis in fortitudine sua, neque in præclaris operibus, quæ cum illa facit: quia potius mea quæ illius sunt; siquidem viribus, à me ipsi collatis, ea facit. Ne dixeris (ait Moyses) in corde tuo: e Fortitudo mea & robur manus mee, hec mihi omnia prestatuerunt, sed recordare Dominum Deum meum, quod ipse vires tibi præbuerit, ut ea obtineres.

§. De Fiduciae iusque excellentia.

EX HIS transire possumus ad virtutem FIDUCIAE de omnipotentiæ diuina, cui innititur FORTITUDO, & vniuersim tota gubernationis Christianæ, omniumque virtutum prædictarum perfectio. Nam homo ex se ipso debilissimus est: nec potest proprijs viribus legem Dei custodire, neque efficere, ut alij obseruent; ne tantum zelum, & Fortitudinem habere: ut hoc solo nomine tot sustineat molestias; & adeò egregia facinora aggrediatur, cum ingentibus adeò periculis: nisi creatoris omnipotentia ad id totum adiuuet. Quamobrem necesse est, sibi ipsi diffidere, ac Fiduciam suam totam in Deo collocare, à quo & zelus, & animi robur ac fortitudo procedunt: à cuius misericordia eam acceperunt omnes viri zelantes, & fortes, qui fuerunt in mundo: quemadmodum strenuus ille Matathias Filius suis dixit: *Fecogitate per generationem & generationem: quia omnes, qui sperant in eum, non infirmantur*, nec pereunt: *Quod si aliqui pereunt, id euenit ob superbiam aliquam & arrogantiam sui ipsorum: eò quod plus & quo proprijs viribus fiderent, quemadmodum euenit Ducibus illis Machabiorum sociis, qui præclaris illorum gestis inuidentes, ausi sunt exire g ad pugnandum aduersus gentes, ut facerent sibi nomen; qui tameñ fugati sunt & victi.* Ac propterea periit etiam Rex h. Sennacherib: & peribunt quotquot præcipuam suam confidentiam ponent in Potentibus mundi, de quibus Isaias, quod h. sicut instar baculi arundinei confacti, cui si invixu fuerit homo, intrabit in manum eius, & perforabit eam; & cùm minus cogitat, projicitur in terram: ac propterea dixit Ieremias: *maledictus homo qui confidit in homine, & penit carnem brachium suum.* Benedictus autem vir, qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia eius, in omnibus suis aduersitatibus; nec deficiet, etiam crescentibus & multiplicatis periculis. Nam (ut sanctus Ambrosius ait) *k. ibi est plus auxili, ubi est plus periculi, quia Deus adiutor est in opportunitatibus, in tribulatione: & illa crescente, auxilia quoque eius augentur.* Deus est, qui debilem reddit forte; & pusillanimem fatait audacem: addirque diuinæ vires humanis. Id quod Isaias indicavit,

dicens:

dicens: *m quia sperant in Domino, mutabunt fortitudinem: ex humana scilicet in diuinam.* Hæc spes & fiducia mutat Ducum ac militum fortitudinem in suis pugnis; & ex hominibus *Leones facit terribiles, suisque hostibus tremendos.* Hæc commutat Fortitudinem Martyrum in suis congressibus, dans illis tantum animi robur, ut potius cruciatus & tormenta cordi defint: quād deficiat cor ad ea toleranda, qua ratione etiam ipsos Tyrannoſ vincant. Hæc mutat Fortitudinem Gubernatorum, & Iudicium: reddens illos constantes & firmos in suis gubernationibus, & officijs: ita ut cuiusque, volenti pia iporum desideria & conatus impedire, strenue ipsi resistant. Hæc permutat Fortitudinem Virginum, Regilioſorum, Coniugum, & continentium: omniumque ciuium, eosque in suis conflictibus reddit strenuos, & imperterritos: ita ut nec ob timores aut pericula imminentia, remittant aliquid de suodebito & officio.

HORVM omnium sufficientem Fidem faciunt illustrissimorum Sanctorum exempla, quæ ſexto capite ſupra retulimus: quorum zelus & fortitudo in arduis & egregijs suis facinoribus oriebatur ex hac de diuina potentia Fiducia, ut facile deprehendi potest si reflexio mentis fiat circa ea. Nam imprimis quomodo potuifet Abraham ſupenda ac difficultia adeò feciffe, niſi (ut Apostolus dixit) *n contra spem in ſpem credidiffet, talem scilicet ſpem in Deo collocans, quæ omnem excederet humanam: hæc fecit illum o egredere terram ſuam, & de cognitione ſua, & de domo patris ſuus; & ire in terram,* quam non nouerat? ac peregrinari per varias regiones, *securiſſimum ſe reputans etiam in maximis periculis.* Hæc fecit, ut vinceret difficultatem offerendi proprium filium Deo in sacrificium: quia ſperauit, Deum posse vitam illi reddere. Hæc adeò forte cum reddidit & animolum, ut cum precentis decem & octo vernaculis suis, & quidem non valde exercitatis in bello, aggreſſus fuerit, ac ſuperauerit quatuor Reges, adeò alioqui fortes & strenuos, ut quinque alios Reges vicerint; & captiuum duixerint *Loth fratrem ſuum,* qui apud vnum ex vičtis Regibus in Sodomis verſabatur, in quo arduo negotio coniunxerunt ſe zelus & Fortitudo cum ſpe & fiducia: ut egregio illi facinori fælicem finem imponerent. Quid verò dicam de eius pronepte Patriarcha Joseph, cui Deus Dominus Noster in quadam reuelatione significauit, quod iptum elegifet, quali in q Regem fratrum ſuorum. Quæ reuelatio, licet eum in grauiffimas coniecarit angustias: nunquam tamen ipſe quicquam de ſua fiducia remisit, donec reuelationem vidi impletam: ſemper enim magnam animi fortitudinem in occurrentibus omnibus periculis ostendit. O quād fuit glorioſa & Iosue & Chaleb in Deum fiducia, ſi cum decem ſociorum ſuorum

m 1/a. 4 o. 3.

z Mach. 2.

50.

I.

n Rō. 4. 18.

Abraham.

o Gen. 12. 1.

o Gen. 22. 10

p Gen. 14. 14

2.

Joseph.

q Gen. 37. 7

3.

r Nu. 14. 6.

Iosue &
Caleb.

¶ Nm. 13.34.

¶ Vers. 9.

¶ Ios. 10.12.

Ser. 18. in
Cant.x 3. Reg. 17. 8.
y Ca. 18. 38.
z 4. Reg. 1.
Io.
Elias.3.
David.a 1. Reg. 17.
45.

diffidentia & timiditate conferatur. Socij enim illi mirabilium illorum oblihi, quæ Dei & vestrum non ita multò ante in Aegypto ediderat, in ipsorum auxilium ac defensionem; & promissorum eius, quod est illis terram illam daturus, fiduciam, eam obtinendi deposuerunt: metentes pericula, quæ in ea adeunda occurrere poterant, viribus suis naturalibus, quibus multò maiores existimarunt esse vites hostium suorum, & ita dixerunt, illos esse tanquam Gigantes, quibus ipsi comparati, quasi locustæ viderentur. At Iosue & Chaleb integrum suam fiduciam seruantes, magna animi fortitudine in ea perseverarunt: quia non proprijs tantum viribus pericula metiebantur: sed diuinis, in quibus fiduciam suam collocabant. ideoque opposentes se timidis illis, & toti populo, dixerunt: nolite timere, Dominus enim nobiscum est: & recessit ab hostibus omne praesidium, & sicut panem ita in virtute Dei possumus eos deridere, etiam si Gigantes illi videantur, nos vero locustæ.

Sed ulterius progressa est fiducia Iosue, qui Dei zelo induitus aduersus hostes suos, incredibili animi magnitudine adeo grandes res est aggressus, ut stuporem mundo adferret; & quidem eodem usque ut iuberet, ut Solem & lunam non moueri, donec viceretur se de inimicis suis: & ita sol & luna steterunt, obedienti Deo voci hominis, & pugnante pro Israel. Quid autem hoc totum fuit aliud quam monere Principes, & Gubernatores, alijs imperantes: ut, si obediri sibi velint, fiduciam suam in solo Deo collocent, qui mutat, subiicit, que hominum corda; efficietque ut & summa & ima sistant in medio suo cursu: & imperatis obedient. Fiducia enim in Deum induit nos spiritu quadam, quasi Dei: qui (teste Sancto Bernardo) omnipotentiam suam in eo ostendit, quod spem suam in ipso collocantes faciat omnipotentes.

Quis dicer, non fuisse quasi omnipotentem Eliam Zelum, qui verbo suo cœlos occludebat, ut nec rorem nec pluviam darent, nisi iuxta oris sui verbum ad quod verbum yadebat etiam ignis Domini de cœlo, ut vorarer holocaustum imum & peccatores, fauente Deo zelantis hominis orationi, non timidæ aut temerariae, sed prudenti, valdeque confidenti.

Quis victoram dedit David contra Gigantem illum Goliath, nisi fiducia in Deum, qua se ipsum munivit? & quis adeo debilem reddidit Gigantem, ut ex unius lapidis iectu in terram caderet, nisi spes & fiducia, quam in propria sua fortitudine collocauit, a Tu (inquit David ad eum) venis ad me cum gladio, & hasta, & clypeo: ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum: & dabit te Dominus in manum meam, & percutiam te, & auferam caput tuum a te, ut sciat omnis terra, quia Deus in Israel. Et nouera universa Ecclesia hac, quia non in gladio, nec in hasta saluat Dominus.

ipsius

ipius enim est bellum, & victoram dat confidenti in ipsius omnipotencia, negat vero eandem in se ipso confidenti, & propriæ fortitudini innuenti.

DENIQUE quis Danieli, eiusque sociis tantum animi robur dedit, ut furem b Tyrannorum contemnerent, nec c leones rugientes aut b flammam marum terribilitatem curarent? fiducia procul dubio in Deum haec mirabilia fecit: qui tantam animi fortitudinem ijs dedit, qui ex zelo gloriae ipsius tot pericula adierunt. Haec fiducia conclusit ora leonum, & excusit flamam ignis de fornace, & tyrannos immunita venerantes prodigia, quæ Deus in suorum seruorum honorem faciebat. Muniunt itaque se Reges hac fiducia in suis omnibus negotijs, & periculis: sibi persuadentes, eundem nunc esse Deum, qui semper fuerit; neque mores & conditionem mutasse quianon est capax mutationis: & quod fecit & operatus est erga antecessores: faciet erga præsentes, eadem fide & fiducia munitos. Ne fidant suis exercitibus, curribus & equis, nec fortitudini, quæ potest in hominibus repiriri: quia illa tota fragilis est, ac debilis: sed fidant Deo, ut humana haec fortitudo in diuinam conuertatur; fiantque omnipotentiæ eius participes. Nam) vt Propheta quidam dixit Regi Asa) oculi Domini contemplantur universam terram, & præbent fortitudinem his, qui corde perfecto credunt in eum.

CONFIRMEMVS haec eadem exemplo strenuorum Machabiorum: qui acceptis optimis monitis à suo optimo parente, & excitati exemplis ab illo allatis, fuerunt valde obseruantes & zelosi legis: & obtulerunt se incredibili animi magnitudine ad maxima pericula, eius defendendæ causa: & in ea postea fuerunt valde glorioſi, experientia videntes, verum esse, quod Pater eis assuerauerat. Aggressi enim sunt exercitus innumeros, & victorias stupefandas obtinuerunt: de quorum facinoribus loquuntur omnes gentes; eorum fama & gloria per omnes nationes volavit; eorum fortitudo erat quasi leonum, & heroica facinora metuam incutiebant vicinis Regibus, imd & potentissimis, cogitandi & consultandi materiam præbebant, & parua manu copiosos disturbabant exercitus: quia fiduciam in Dei omnipotentia collocauerant, cuius Spiritum & fortitudinem induerunt: quam adeò in suis cordibus radicauerant, ut pro cognomine eam acceperint: nam (vt aliqui graues Doctores sentiunt) nomen Machabiorum componitur ex quatuor literis Hebraicis, quæ sunt principium illarum vocum, quæ sunt in solenni illa Exodis sententia: l quis similis tui in fortibus Domine: quasi dicerent: tu solus Domine fortis es, & a te fortitudo prouenit: in te autem confidentes omnia bella vincere possumus. Ita professus est primus huius nominis Dux, quan-

do ei
6.
b Dñ 3.6.20
c Cap. 6.17.
Daniel &
tres pueri.

2. Pat. 16.9.

7.
Machabæi.

Nomen hoc
unde.
Sext. Sæp. l. 1
Bibl. Geneb.
in Cronolog.
m. c. b. i.
Exo. 15. II.

do ei milites dixerunt: *Quomodo poterimus pauci pugnare contra multitudinem tantam, & tam fortem, & nos fatigati sumus ieiunio hodie? Et ait Iudas: Facile est concludi multos in manus paucorum: & non est differentia in confectu Dei cœliberare in multis, & in paucis; quoniam non in multitudine exercitus victoria belli, sed de celo fortitudo est. Ipsi veniunt ad nos in multitudine contumaci, & superbia, ut disperderant nos, & uxores nostras, & filios nostros, & ut spoliarent nos verò pugnabimus pro animabus nostris, & legibus nostris: & ipse Dominus conteret eos ante faciem nostram.* Hæc dixit Iudas Machabæus, nec irrita fuit eius fiducia. statim enim insignem consecutus est victoriam, & postea multas alias: eas omnes Deus tribuens, eò quod (ut supradicebamus) t' Dei esset bellum: cum ex zelo legis eius suscipitur, & fiducia in ipso collocatur. Idemque dixit Propheta quidam ex exercitu Regis Iosaphat: *Nolite timere, nec paneatis hanc multitudinem: non est enim vestra pugna, sed Dei.* Non eritis vos, qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter fate, & videbuis auxilium Domini super vos.

D E I bel-
lum.
t. 1. Reg. 17.
47.

2. Par. 20. 1
17.

2. 2. q. 40.
4. 1.

CAP V T XIII.

PERFECTIONEM CHRISTIANAM POSSE ET-
iam in militia inueniri: & Religiosum statum cum tri-
bus suis Votis: Paupertatis, Castitatis, & Obedien-
tiae, in Ordinibus militaribus, ad eam
iuuare.

V E M A D M O D V M ad Principes, tanquam officium proprium, spectat: *institutionem administrare, & Iudices constitueri*, qui ipsorum authoritate illam administrarent; & hoc nomine possint gladio iplo punire delinquentes & reos, qui pacem Reipublicæ perturbant: ita (ait Sanctus Thomas) ad eosdem Principes pertinet, ob authoritatem & potestatem publicam quam habent, regnum suum *armis* propugnare; Ducesque & strenuos ac præclaros alios viros constituere: qui exercitus dirigant, ac gubernent; eisdem contra suos hostes pugnant. Quamvis autem hoc ipsum procul videatur distare à perfectione Christiana, quæ profitetur di-

lectionem